

La construcció de la cultura visual del MoMA a través de la història de les seves exposicions

Mary Anne Staniszewski

18 d'octubre de 2010 a les 19 h

Auditori MACBA

Algunes cites de i sobre l'obra *The Power of Display*, de Mary Anne Staniszewski

I.

«Els historiadors de l'art, tradicionalment, han acceptat de manera implícita l'autonomia de l'obra d'art i han ignorat el que Mary Anne Staniszewski anomena “el poder de l'exhibició”. A la seva anàlisi del disseny de les instal·lacions com a mitjà estètic i pràctica cultural, Staniszewski ofereix la primera història de les exposicions al museu d'art modern més influent i prestigiós, el Museum of Modern Art de Nova York. A partir de més de dues-centes fotografies d'exposicions fonamentals del MoMA, des de la seva fundació l'any 1929 fins a la dècada del 1990, Staniszewski documenta i desxifra un capítol crucial de l'art i la cultura del segle XX, i proporciona un marc històric i teòric a una àrea primordial de la pràctica estètica contemporània, l'art basat en instal·lacions.

Staniszewski tracta les instal·lacions com si fossin creacions que manifesten valors, ideologies, opcions polítiques i, per descomptat, estètiques. Tot incorporant l'anàlisi de les tècniques d'exhibició utilitzades als grans magatzems, els museus d'història natural, les galeries d'art de països no occidentals i les exposicions internacionals de les avantguardes de la primera meitat del segle, fa visibles els significats, tant explícits com encoberts, de les exposicions. Algunes de les qüestions que aborda són: Quina mena d'observadors “creen” els diferents tipus d'instal·lacions? Com afecta el disseny de les exposicions els significats i les recepcions dels objectes, imatges, artefactes i edificis concrets que s'exhibeixen? De quina manera determinen les instal·lacions la manera com l'observador viu el ritual cultural de visitar un museu? L'amnèsia relativa al disseny de les exposicions, com afecta la història de l'art, el món de l'art i la memòria cultural col·lectiva?»

Fragment del text de presentació de l'obra *The Power of Display*, de Mary Anne Staniszewski, al lloc web de la seva editorial:

<http://mitpress.mit.edu/catalog/item/default.asp?ttype=2&tid=8169>

2.

«L'obra d'art, quan s'exhibeix en públic, gairebé mai no ho fa sola: sempre és un element d'una exposició, permanent o temporal, creada d'acord amb unes convencions d'instal·lació determinades històricament i aplicades de manera conscient.»

Mary Anne Staniszewski, *The Power of Display: A History of Exhibition Installations at the Museum of Modern Art*, The MIT Press, Cambridge, Mass. 1998, p. xxi.

3.

«*The Power of Display*, de Mary Anne Staniszewski, destaca pel paper crucial que ha tingut a l'hora d'integrar la creació d'exposicions en un discurs més ampli. El llibre tracta de dilucidar la complicitat oculta entre les estratègies d'exhibició dels museus i dels grans magatzems a través de la intensa història del conflicte d'ideologies que hi ha rere la blancor, aparentment neutra, dels espais de les galeries. Però, com assenyala Staniszewski, les mateixes tècniques d'exhibició s'utilitzen a la televisió, l'entreteniment, la informació i més enllà, i s'estenen fins a determinar la manera com les coses es veuen al món i a l'entorn. I és mitjançant el desenvolupament de conceptes compartits de "societat" o "ciudadà" que els observadors i les estructures institucionals produeixen en la mateixa mesura aquestes tècniques, la qual cosa afecta el significat de les coses i configura la nostra manera d'entendre la cultura.»

Céline Condorelli, «Life Always Escapes», *e-flux Journal*, núm. 10, 11/2009, <http://www.e-flux.com/journal/view/92>

Fragment d'una entrevista de Gerd Elise Mørland i Heidi Bale Amundsen a Mary Anne Staniszewski

«Gerd Elise Mørland i Heidi Bale Amundsen: Has criticat el MoMA i les institucions artístiques principals dels Estats Units per separar l'art de la vida mitjançant una estètica de cub blanc orientada a l'objecte i per neutralitzar així el potencial polític de les exposicions. Com es poden enderrocar les estructures autònomes del museu? Pot el comissari d'exposicions tenir-hi un paper important?»

Mary Anne Staniszewski: Pel que fa al MoMA, durant els primers anys era més aviat un text obert que es mostrava receptiu a les influències culturals, però a les últimes dècades s'ha tancat en ell mateix, s'ha tornat més autònom i aïllat pel que fa al ventall de possibilitats de l'art i cultura. Per descomptat, hi ha hagut excepcions, però en general és així. I, en aquest sentit, el museu es troba en crisi. (...) Comissariar té un potencial polític perquè és un tipus de mitjà que fa aportacions als discursos públics i al domini públic. Una exposició (també les que es fan a espais més petits o alternatius) té potencial per impregnar, difondre, influir,

transformar i canviar la cultura. Per això, crec que els comissaris tenen la responsabilitat de comprometre's amb les qüestions crucials de la nostra època. (...)

Gerd Elise Mørland i Heidi Bale Amundsen: Consideres que les estratègies de comissariat processuals i performatives són unes eines més eficaces per provocar canvis polítics que l'exposició basada en objectes?

Mary Anne Staniszewski: Pel que fa al museu, jo no crec que calgui triar entre un camí o l'altre. Un museu no s'ha de dedicar únicament a conservar, presentar i arxivar l'objecte, però tampoc no penso que només s'hagi de basar en textos i ser performatiu i intervencionista (sense objectes i sense col·lecció). Un museu autènticament radical i vital abraçaria tot el ventall de la tradició de la pràctica artística i tot el ventall de les possibilitats actuals. (...) El que és important de comissariat és l'eloqüència d'expressió i, principalment, la vitalitat de les preguntes plantejades. El projecte de comissariat ha de satisfer les necessitats d'un moment concret: Quina mena d'exposicions necessitem ara mateix? Quines veus necessitem sentir?»

Gerd Elise Mørland i Heidi Bale Amundsen, «Denial, Delusion and Curating in the U.S. Interview with Mary Anne Staniszewski», *OnCURATING*, núm. 4, 2010, p. 2-3, http://www.on-curating.org/documents/oncurating_issue_0410.pdf

Mary Anne Staniszewski (doctora en Història de l'Art pel Graduate Center de la City University of New York) és professora associada del Rensselaer Polytechnic Institute de Nova York. Estudia l'art, els mitjans i la cultura en relació amb les perspectives polítiques i socials. La seva feina es tradueix en escrits, edicions, pràctiques de comissariat en col·laboració i (sobretot temps enrere) projectes artístics en col·laboració. Escriu per a diverses publicacions acadèmiques, del món de l'art i d'interès general, des de fa més de vint-i-cinc anys. Els seus projectes de recerca i escriptura principals constitueixen una «trilogia» de recerques interdisciplinàries sobre l'art i la cultura moderns com a articulacions del jo modern. Actualment, Staniszewski treballa en la tercera àrea de recerca, una obra en diversos volums que consisteix en una anàlisi de la percepció històrica i contemporània del jo als Estats Units a través de tres temes clau: la raça, el sexe (gènere), i la vida i la mort.

Staniszewski també és la directora de la Curatorial Incubator (incubadora de comissariats) d'Exit Art a Nova York, que ofereix als comissaris, artistes i acadèmics joves i emergents l'oportunitat d'organitzar exposicions sobre qüestions crucials que el món de l'art convencional no aborda de manera adequada. A banda dels projectes de la Curatorial Incubator, en aquests moments Staniszewski col·labora amb la direcció i el personal d'Exit Art en una exposició i un simposi sobre l'esclavitud contemporània que tindran lloc al 2011.

<http://www.arts.rpi.edu/pl/faculty-staff/mary-anne-staniszewski>

Publicacions escollides de Mary Anne Staniszewski

Editora executiva i col·laboradora de «The Times They Are A-Changin'», *Signs of Change: Social Movement Cultures, 1960s to Now*, comissaris/editors del catàleg d'exposició: Dara Greenwald i Josh MacPhee, Nova York i Oakland, CA, Exit Art i AK Press, propera publicació al 2010.

«Looking for Signs of Life», *Special Issue: The Modern Art Museum, Konsthistorisk Tidskrift/Journal of Art History*, vol. 78, núm. 4, 2009, 193-203.

«Grand Illusions: The 'New' Museum of Modern Art», *Curating Subjects*, editor: Paul O'Neill, Londres: Open Editions, 2007, 186-193.

Believing Is Seeing: Creating the Culture of Art, Nova York: Penguin USA, 1995; edicions coreanes: Seül: Hyunsil Cultural Studies, Hyun Sil Moon Hwayonju, 2000 i 2007.

Power of Display: A History of Exhibition Installations at the Museum of Modern Art, Cambridge, MA: The MIT Press, 1998; traducció al coreà: Seül: designLocus, 2007.

«New York Museums as Mirrors: Investment, Globalization, and Architecture», *Harvard Design Magazine*, núm. 17, tardor 2002 / hivern 2003, 16-25.

Bibliografia escollida sobre la història i les col·leccions del Museum of Modern Art

Barr, Alfred H., Jr.: «Chronicles», a *Painting and Sculpture in The Museum of Modern Art 1929-1967*, Nova York: Museum of Modern Art, 1977, p. 619-650.

Barr, Margaret Scolari: «Our Campaigns: Alfred H. Barr, Jr., and the Museum of Modern Art: A Biographical Chronicle of the Years 1930-1944», *The New Criterion*, edició especial d'estiu 1987, p. 23-74.

Bee, Harriet Schoenholz; Elligott, Michelle: *Art in Our Time: A Chronicle of The Museum of Modern Art*, Nova York: The Museum of Modern Art, 2004.

Elderfield, John: *The Modern Drawing*, Nova York: The Museum of Modern Art, 1983.

Elderfield, John, (ed.): *Modern Painting and Sculpture: 1880 to the Present at The Museum of Modern Art*, Nova York: The Museum of Modern Art, 2004.

Elderfield, John, (ed.): *The Museum of Modern Art: American Art of the 1960s*, «Studies in Modern Art», núm. 1, Nova York: The Museum of Modern Art, 1991.

Elderfield, John, (ed.): *The Museum of Modern Art: Essays on Assemblage*, «Studies in Modern Art», núm. 2, Nova York: The Museum of Modern Art, 1992.

Elderfield, John, (ed.): *The Museum of Modern Art: Les Demoiselles d'Avignon*, «Studies in Modern Art», núm. 3, Nova York: The Museum of Modern Art, 1994.

Elderfield, John, (ed.): *The Museum of Modern Art at Mid-Century: At Home and Abroad*, «Studies in Modern Art», núm. 4, Nova York: The Museum of Modern Art, 1994.

Elderfield, John, (ed.): *The Museum of Modern Art at Mid-Century: Continuity and Change*, «Studies in Modern Art», núm. 5. Nova York: The Museum of Modern Art, 1995.

Elderfield, John, (ed.): *The Museum of Modern Art: Philip Johnson and the Museum of Modern Art*, «Studies in Modern Art», núm. 6, Nova York: The Museum of Modern Art, 1998.

Elderfield, John, (ed.): *The Museum of Modern Art: Imagining the Future of the Museum of Modern Art*, «Studies in Modern Art», núm.7, Nova York: The Museum of Modern Art, 1998.

Goldberger, Paul: «The New MoMA», *The New York Times Magazine*, 15 d'abril de 1984, p. 36-49.

Franc, Helen: *An Invitation to See*, Nova York: The Museum of Modern Art, 1992.

Goodyear, A. Conger: *The Museum of Modern Art: The First Ten Years*. Nova York: autor, 1943.

Hunter, Sam: *Introduction to The Museum of Modern Art, New York: The History and the Collection*, Nova York: The Museum of Modern Art, 1984 (reimpressió, Nova York: Harry N. Abrams, Inc., 1997).

Lowry, Glenn: *Designing the New Museum of Modern Art*, Nova York: The Museum of Modern Art, 2004.

Lynes, Russell: *Good Old Modern: An Intimate Portrait of the Museum of Modern Art*, Nova York: Atheneum, 1973.

MacDonald, Dwight: «Profiles: Action on West Fifty-third Street, Part I», *The New Yorker* 29, núm. 43, 12 desembre de 1953. [Primera de les dues parts del perfil d'Alfred H. Barr, Jr.]

MacDonald, Dwight: «Profiles: Action on West Fifty-third Street, Part II», *The New Yorker* 29, núm. 44, 19 desembre de 1953. [Segona de les dues parts del perfil d'Alfred H. Barr, Jr.]

MoMA Highlights: 350 Works from The Museum of Modern Art, New York, Nova York: The Museum of Modern Art, 2004.

Reed, Peter i William Kaizen (ed.): *The Show to End All Shows: Frank Lloyd Wright and The Museum of Modern Art, 1940*, «Studies in Modern Art», núm. 8, Nova York: The Museum of Modern Art, 2004.

Roob, Rona: «Alfred H. Barr, Jr.: A Chronicle of the Years 1902–1929», *The New Criterion*, edició especial d'estiu, 1987, p. 1–19.

Szarkowski, John: *Looking at Photographs*, Nova York: The Museum of Modern Art, 1973.

Szarkowski, John: *Windows and Mirrors: American Photography Since 1960*, Nova York: The Museum of Modern Art, 1978.

http://www.moma.org/learn/resources/archives/archives_selected_readings

Compilació de Karin Jaschke